

Міжнародна наукова конференція
“Підземний простір: освоєння, вивчення, вторинне використання”
Запоріжжя-Василівка, Україна, 25-26 вересня 2015 року

За підтримки Європейського товариства екологічної історії Комунальний заклад “Василівський історико-архітектурний музей-заповідник “Садиба Попова” Запорізької обласної ради, Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького та історичний факультет Запорізького національного університету раді оголосити проведення дводенної конференції, присвяченій історії підземного простору.

На сьогоднішній день питання освоєння підземного простору достатньо актуальне, але в більшості випадків воно залишається в центрі уваги містобудівників та архітекторів, які займаються розробкою проектів та рекомендацій щодо росту міст вглиб, винаходячи все нові й нові технології. На це спонукає збільшення кількості та щільності населення, прискорення урбанізаційних процесів, утворення мегаполісів тощо. У більшості розвинених країн світу створюються наукові центри, проводяться наукові конференції, які дозволяють винаходити нові підходи до використання простору. Але освоєння підземелля не обов'язково і не тільки пов'язане з містами. Організатори конференції пропонують звернути увагу на різноманітні підходи до освоєння та використання підземного простору в селі та місті, в гірській та степовій місцевості, в Україні та світі.

Взаємодія людини і підземелля почалася ще зі стародавніх часів, коли піднімалися питання переважно побутового використання підземного простору. Саме на історичній ретроспективі освоєння та використання підземного простору буде зроблено акцент на конференції. Чому люди звернули увагу на підземелля? З якою метою використовували підземний простір? Використовували природні пустоти або створювали їх власноруч? Чи відбувалася і як саме зміна функцій підземель? Наскільки людина впливала на підземний простір? Наносила шкоду чи знаходила компроміси з довкіллям? Як розвивалося знання про підземелля?

Особливістю взаємодії людини з підземним простором є його вторинне використання. Організатори конференції прагнуть звернути на це особливу увагу. Яке призначення отримали колишні шахти, штольні, траншеї, катакомби? Наскільки прийнятним та виправданим є включення підземель до туристичної сфери? Які існують шляхи музеєфікації підземного простору?

Конференція буде проводитися у м. Василівка Запорізької області, підземний простір поблизу якої інтенсивно використовувався людиною з давніх часів. Підтвердженням цього є наявність курганів та ґрунтових могильників на території Лисої Гори. Подальше освоєння підземного простору пов'язано зі створенням катакомб для видобутку вапняку, що зараз поступово стають одним з популярних в регіоні об'єктів туризму, а також створенням на території сучасного м. Василівка палацового комплексу ХІХ ст. дворянської родини Попових із підземними комунікаціями.

Хронологічно та територіально тематика доповідей учасників конференції не обмежується. Вітаються регіональні та компаративні дослідження із використанням нетрадиційних методів дослідження.

Теми для обговорення на конференції можуть включати, але не обмежуються наступними питаннями:

- Практики освоєння підземного простору стародавніх часів
- Захоронення та кладовища
- Господарське використання підземного простору
- Підземелля та видобування корисних копалин
- Ядерна енергетика та підземелля
- Місто та підземний простір
- Транспортна інфраструктура під землею
- Підземні приміщення маєтків та їх призначення
- Військові конфлікти та організація безпеки під землею
- Релігійні, культові та таємні об'єкти в підземеллі
- Підземна архітектура
- Підземний простір, вплив на екологічний стан та охорона навколишнього середовища
- Лікувальне, туристичне та побутове вторинне використання підземного простору
- Наукове вивчення підземного простору (картографування, технології та методики освоєння і підземного будівництва, вплив науково-технічної революції на освоєння підземелля).

Організатори конференції пропонують до участі фахівців із різних галузей: історії, археології, архітектури, екології та ін. для створення міждисциплінарної взаємодії між науковцями.

Для участі у конференції надсилайте:

1. Заявку із зазначенням ПІБ, наукового ступеня, вченого звання, місця роботи, теми доповіді, телефону та e-mail.

2. Коротку анотацію (не більше 200 слів)

Документи направляйте на адресу: olenenkoag@ukr.net. У листі в розділі “тема” зазначити: “заявка на конференцію”.

Програма конференції передбачає пленарне та секційні засідання. Регламент доповіді на пленарному засіданні – 20 хвилин, на секційних засіданнях – 15 хвилин. Робочі мови: українська, російська, англійська. Після проведення конференції планується видання збірника доповідей учасників.

Організаційного внеску немає. Усі учасники конференції будуть забезпечені місцем проживання та харчуванням. Передбачається також екскурсійна програма. Транспортні витрати несе направляюча сторона, але завдяки фінансовій підтримці Європейського товариства екологічної історії передбачається обмежена кількість тревел-грантів. Проїзд із Запоріжжя до Василівки забезпечується організаторами.

ДЕДЛАЙН ПОДАЧІ ЗАЯВОК: 30 липня 2015 року.

Контактна особа: Анна Олененко olenenkoag@ukr.net.